

Osmanská okupácia Uhorska

Karol Gazdík

20. októbra 2023   ✚ **História**

„Jajže, Bože, strach veľiký, padli Turci na Poniky; padli, padli o polnoci: Jajže, Bože, niet pomoci.“ Tento úryvok zo slovenskej literatúry je asi každému známy. Napadol mi hneď pri zvolení si témy pre dnešný článok. Žijeme totiž v dobe vzťahujúceho sa islamského militarizmu, s ktorým ruka v ruke prichádzajú i oprávnené obavy o našu kultúru a životy. Ten istý strach, ktorý nám vo svojom diele *Turčín Poničan* básnicko zhmotňuje Samo Chalupka. Strach, ktorý je žiaľ stále aktuálny...

Nie je tomu tak dávno, čo niektoré médiá priniesli (medzi nimi i Christianitas.sk) správu o tom, že bývalý vodca Hamasu Khalid Meshaal vyzýval na začiatok globálneho džihádu od piatka 13. októbra. Je to jedna z tých znepokojujúcich správ, ktorá nás vytŕha zo sna o multikulturalizme, spiace na vavrínoch domnelo fungujúceho dialógu kresťanstva a islamu. Osobne sa však domnievam, že radikálni moslimovia počujú na slovo dialóg až vtedy, keď začnú „spievať zbrane“. História nás totiž o tom už mnohokrát presvedčila.

Viem, že tieto moje úvodné slová nebudú zapadať do konceptu medzináboženskej tolerancie, no ja sa skrátka pri niektorých otázkach pridžmam výroku Gilberta Keitha Chestertona: „*Tolerancia je cnosť človeka, ktorý nemá na vec žiadny názor.*“ Samozrejme, hovorím o názore, ktorý je budovaný na základe faktov. Faktov, o ktorých by som v tomto článku rád napísal a pripomenul nám všetkým históriu, ktorá má tendenciu sa opakovať. Týmto článkom by som chcel zároveň nadviazať na moje staršie príspevky o *dobyťí Konštantínopolu*, *bitke pri Lepante* či *bitke pri Viedni*. Teda na udalosti, ktoré sa týkajú témy osmanskej hrozby.

Situácia v Uhorsku po bitke pri Moháči

Myslím, že každý pozná notoricky známu bitku pri Moháči, uskutočnenú 29. augusta 1526. Skončila nadmieru tragicky – pripravila nás o väčšinu vysokej šľachty, duchovenstva i o samotného kráľa. Osmanská armáda po tejto bitke ešte čakala celú noc na príchod „hlavnej“ uhorskej armády, hoci ju v skutočnosti práve porazila. Neboli si skrátka istí víťazstvom a nevedeli pochopiť skutočnosť, že proti nim Uhorsko postavilo takú malú armádu. Bolo to skutočné fiasko a tragédia, ktorá otvorila Osmanom cestu do Uhorska.

Veľmi výstižne sa k tomuto nelichotivému daniu v strednej Európe vyjadruje aj *Lexikón slovenských dejín* z roku 2006. Ten uvádza, že moháčska porážka a vymretie kráľovskej dynastie Jagelovcov symbolicky znamenali zánik stredoveku v Uhorsku. Stredná Európa sa zo dňa na deň dostala do centra záujmu vtedajšej európskej verejnosti. Na juhu Slovenska sa takmer poldruha storočia nachádzala hranica dvoch rozdielnych civilizácií – kresťanskej a islamskej – so všetkými dôsledkami, ktoré takéto susedstvo na smrť znepriatelených strán so sebou prináša.

Nová doba, ktorá odsunula stredovek do minulosti, bola značne protirečivá. Územie dnešného Slovenska bolo už organickou súčasťou celoeurópskeho mocensko-politického diania. Stalo sa arénou protiosmanských vojen, obranným valom kresťanstva, ale i stavovských povstaní uhorskej šľachty, ktoré sa

pravidelne opakovali pod heslami náboženských a stavovských slobôd. Každý pohyb na európskej politickej scéne tu našiel konkrétnu odozvu, lenže za cenu obrovských ľudských a materiálnych strát.

Osmani teda otvorili bránu zvanú Moháč a vnikli do Uhorska. Bez nejakých väčších problémov dobyli a vyplienili Budín, Pešť a okolité kraje. Uhorsko sa zredukovalo na tzv. Kráľovské Uhorsko, ktoré tvorilo hlavne Slovensko, Burgenland, západné Chorvátsko, ďalej prilahlé časti dnešného severozápadného a severovýchodného Maďarska, dnešnej Zakarpatskej oblasti Ukrajiny a dnešného Rumunska. Bratislava sa stala jeho hlavným mestom, Trnava sa stala hlavným cirkevným sídlom, kam sa presídlil ostrihomský arcibiskup s kapitulou.

Z ostatných bývalých území Uhorska, teda väčšina dnešného Maďarska a územia na juhu, sa stala priama súčasť Osmanskej ríše a v Sedmohradsku vznikol formálne nezávislý štát, ktorý bol v skutočnosti vazalom Osmanov. Na území dnešného Slovenska vznikol v druhej polovici 17. storočia aj *ejálet*, čo je niečo ako provincia zložená z viacerých menších správnych jednotiek *sandžakov* (zástav), ktoré spravovali *begovia*. Jeho sídlom sa stali v roku 1663 dobyté Nové Zámky.

Kniha *Dejiny Uhorska a Slováci* od Ivana Mruv a Vladimíra Segeša toto osmanské členenie a hlavne administratívu podrobeného územia ozrejmujú hlbšie, keď píše, že v roku 1541 vznikol *Budínsky pašalik* (*vilájet*). Do jeho čela menoval sultán *beglerbega*, ktorému prislúchalo oslovenie paša. Sultáni menili budínskych *beglerbegov* mimoriadne často. Za 145 rokov sa ich vystriedalo vyše 100. Boli im podriadení *beglerbegovia* ostatných *pašalíkov*, ktoré postupne vznikali na území Uhorska.

Hranica medzi Kráľovským Uhorskom a Osmanskou ríšou bola vytýčená len pevnosťami, ktoré ovládala jedna alebo druhá strana. Medzi nimi sa vytvorilo pomerne široké nárazníkové pásmo, kde si uplatňovali nároky Osmani aj Habsburgovci. Od obyvateľstva vyberali dane obvykle redukované na polovicu. Na zastavenie osmanského postupu sa budovali nové a modernizovali staré pevnosti a hrady. Slobodné kráľovské mestá prestavali svoje stredoveké hradby tak, aby mohli odolať delostreleckej palbe; poddanské mestečká sa chránili aspoň zemnými valmi, zosilnenými drevom a kameňom.

Tureckí vojaci, 16. storočie.

zdroj: Národný archív Levice

Utrpenie obyvateľstva

Obyvateľstvo Slovenska sa po prvýkrát dostalo do priameho kontaktu s osmanskými nájazdníkmi počas ich pochodu popri Dunaji na Viedeň – prvé ťaženie proti „Zlatému Jablku“ z roku 1529. Dediny Čunovo a Rusovce na pravom brehu vyplienili a hrôza doľahla aj na mestá na opačnom brehu. Smutné opisy

osmanského besnenia nám ponúka aj kronikár Mikuláš Ištvanfi, keď píše: *„Belehradský beg Mehmed postupoval po ľavej strane Dunaja smerom k Ostrihomu a začal na území medzi riekami Váhom a Nitrou páliť, plieniť a ničiť všetko, čo mu prišlo do cesty.*

Veľké množstvo ľudí pozabíjal, sčasti odviedol do otroctva. Prekročil Nitru, pustošiac a páliac tým miestam... Nie menšiu hrôzu spôsobil na okolí banských miest. Z Vrábl'ov... Komjátíc odvliekol všetkých obyvateľov a obce podpálil. Napokon sa dal iným smerom a tiahol až k Šintave, Hlohovcu a k piešťanským kúpeľom... Turci po viac ako pätnásťdňovom beztretnom potulovaní a vyčíňaní a ničení všetkého, čo im prišlo do cesty, odohnali so sebou veľké stáda dobytky, odvliekli desaťtisíc zajatcov...”

Všade kam Osmani vkročili, tak okrem plienenia aj zavádzali najkrutejšiu daň – *„daň v deťoch“*. Väčšinou každé desiate dieťa muselo byť poslané sultánovi. V Istanbule deti roztriedili. Mladí a silní chlapci sa stali súčasťou najobávanejšej zložky armády. Janičiari boli skutočne vojenská elita. Každý v tom čase vedel, že to nie sú ozajstní Turci. Ľudové príslovie z tohto obdobia to vraví veľmi jasne: *„Poturčenec horší od Turka“*.

Príkladov utrpenia a plienenia by bolo ďaleko viac. Veľa faktografických opisov som sa dočítal aj v diplomovej práci Slavomíra Haberajtera s názvom *Od Moháča po Viedeň. Úloha a osud vybraných protiosmanských opevnení na slovensko-osmanskom pohraničí v rokoch 1526 – 1683*. Vidíme, že je to vďačná téma pre siahodhlé akademické práce. Ja sa však ešte zameriam na pár udalostí a faktov, ktoré spomínam svojim žiakom na hodinách dejepisu.

Krvavá masakra pri Nitre

V posledný septembrový týždeň jesene roku 1530 sa vracala unavená skupina Osmanov z rabovania. Predpokladá sa, že to bolo medzi 26. a 30. septembrom. Viezli so sebou približne päť stoviek detí a dospelých zajatcov. Zastavili sa v biskupskom lese vo Fabianovej doline pri obci Párovské Háje, aby si oddýchli.

„Zavčas rána sa mohamedáni začali modliť, no prišli stráže s oznamom, že sa blížia cisárski vojaci. V skutočnosti len cisárski žoldnieri palatína Alexia Thurza, ktorý mal majetky v okolí Váhu a hrad v Šintave kontrolovali, aké škody napáchali Turci na jeho statkoch,“ vysvetľuje pre portál *aktuality* regionálny historik Imrich Točka. Nasledujúce udalosti opisuje monografia Nitrianskej župy, ktorú vydalo Uhorsko v roku 1896. Podľa nej sa Turci zľakli, že vojaci idú do boja a nastala panika. Od veliteľa dostali príkaz zlikvidovať zajatcov.

„Začala strašná masakra. Menšie deti boli vo vreciach, väčšie zasa priviazané k vozom. Dospelí zajatci ušli, no deti zabíjali tak, že im odtínali hlavy šablami, budzogánmi a jatagánmi. Hovorí sa, že z 500 detí prežilo asi 50,“ dopĺňa regionálny historik Točka. Brutálne zavraždené deti mali byť na pokyn Thurza pochované kresťanským spôsobom v okolitých dedinách. Vidíme teda, že Osmani sa neštítali zabíjať aj bezbranné deti.

Ilustrácia tragickej udalosti pri Nitre...

zdroj: Brian Terrero

Tragédia v meste Žarnovica

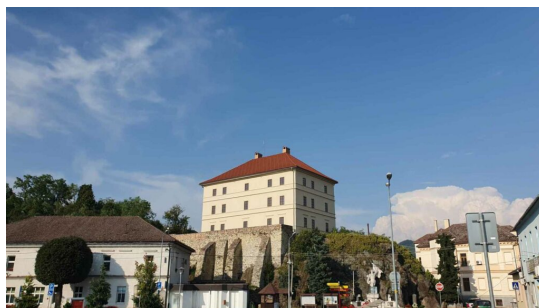
V rámci svojich akademických prác som sa venoval hradu a panstvu Revište. Do tohto panstva spadala aj moja rodná Žarnovica. V panstve Revište vládli od 15. do 17. storočia Dóciovci (*Dóczy de Nagy-Lucse*), o ktorých je známe, že mali neustále spory so stredoslovenskými banskými mestami. Osmanská expanzia je jeden z hlavných dôvodov, ktorý nútil Dóciovcov aspoň načas prestať so svojimi vystúpeniami proti týmto mestám a spojiť sa s nimi do spolku. V jednote je predsa sila.

Dóciovci, ako významný uhorský rod, sa angažovali nielen vo vrcholovej politike, ale aj v obrane krajiny. Jeden z veľkých príkladov je František Dóci, ktorý padol v známej bitke v dejinách Uhorska, v bitke pri Moháči.

Tragickým vyvrcholením vojnového ťaženia Osmanov v spádovej oblasti panstva Revište bolo dobytie mesta Žarnovica, ktoré sa uskutočnilo 4. augusta 1647. Najprv však Turci vojensky ohrozovali Novú Baňu. Tá ako slobodné banské mesto mala vlastné hradby a dostatočnú obranu. Preto po krátkom obliehaní mesta, pri ktorom Osmani stratili 60 mužov a niekoľko koní, obrátila turecká jazda svoju pozornosť a hnev na feudálne mesto Žarnovica.

O tejto čiernej udalosti v dejinách panstva Revište a mesta Žarnovica sa dochoval záznam v zápisničnej výpovedi. Tú spísala Eufrozína Dóciová-Kayserová, ktorá sa vrátila zo sedemročného tureckého zajatia. Udalosti zo 4. augusta sa podľa výpovede udiali nasledovne:

„Žigmund Dóci s manželkou boli v čase prepadu v kaštieli. Žarnovičania boli pripravení na obranu, ale nie do takej miery, aby boli schopní odolávať niekoľkonásobnej presile Turkov. Mestečko obklúčila turecká jazda a na viacerých miestach ho podpálila. Potom paša zaútočil na kaštieľ. Spočiatku sa Žigmund bránil, ale čoskoro pochopil zbytočnosť obrany proti tureckej presile. Najmä však plamene horiaceho mesta a bedákanie zajatých, z ktorých viacerí krváčali, ho nabádalo k tomu, aby otvoril bránu kaštieľa a vpustil pašu do zámku.

Dóciiovský neskorogotický kaštieľ v Žarnovici, august 2023.

zdroj: archív autora, K. Gazdika (FOTO autor)

Paša prikázal založiť Dóciimu putá a manželku Eufrozínu určil za otrokyňu do Carihradu. Žigmund Dóci, hoci bezmocný, s týmto rozhodnutím nechcel súhlasiť a snažil sa odporovať. Rozčúlený paša dal Žigmunda vyviešť na námestie, kde Žigmund požiadal pašu, aby ho popravili. Veliteľ Zuffi z ostrihomskej posádky mu údajne sám stal hlavu. Eufrozínu Dóciovu, a s ňou vyše 100 zajatcov, medzi ktorými bol aj miestny kňaz, odviekli do Levíc. Telo mŕtveho Žigmunda odniesli na Šášovský hrad a potom uložili v kaplnke kostola v Ladomerskej Vieske.“

Kostol v Ladomerskej Vieske som počas písania svojej prvej akademickej práce aj navštívil a to s cieľom obzretia si Žigmundovho *mortuária*, čo je vlastne smrtný štítok. Ten mu nechal zhotoviť jeho trúchliaci brat Melchior. Na Žigmundovom smrtnom štítku sa v latinčine píše:

„Pozoruhodný a vznešený pán, pán Žigmund Dóci z Lúče na Ostrove, slobodný barón hradov Šášova a Revišťa, pán vo Vírovciach, Galoši, Bare a Šarfii, ktorý bol v hroznom pustošení Žarnovičanov zajatý zúrivým Turkom spolu s manželkou. Keď tá bola odvedená, pokúšal sa aj on obdivuhodne zachrániť. Avšak nemocou oslabený, keď mu bola družka života odňatá a majetok stratil, sám dôstojne si vyžiadaval, aby aj jemu bol odňatý život tureckou rukou dňa 4. augusta 1647 v 45. roku života. Dal mu pripevniť zarmútený starší brat. Spas moju dušu, pane Bože, môj pán.“

Mortuárium Žigmunda Dóciho hovoriace o jeho martýriu z dňa 4. augusta 1647.

zdroj: archív autora, K. Gazdika (FOTO autor)

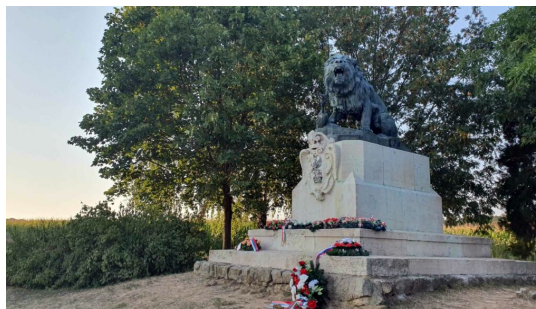
Následne Osmani vyplienili celý kraj až po Tekovský svätý Kríž (Žiar). Ich besneniu to nestačilo a išli ďalej. V roku 1648 jeden z rabujúcich oddielov Osmanov na ceste neďaleko Tekovského sv. Kríža prepadol sprievod ostrihomského arcibiskupa a uhorského prímasa Juraja Lipaja, ktorý si zachránil život len vďaka rýchlym koňom. V auguste 1649 zas Osmani napadli Topoľčianky, ktoré podpálili a vyše 100 osôb aj s richtárom odviekli do zajatia. Takto lúpežnícky prelievali Osmani krv našich predkov.

Bitka pri Velkých Vozokanoch

Tento rok som sa úplnou náhodou ocitol v deň 371. výročia tejto bitky pri monumentálnom pamätníku s veľkolepou bronzovou sochou leva, ktorý je už len nemým svedkom obrovského hrdinstva, ktoré tu bolo preukázané v boji proti Osmanom. Bitka pri Velkých Vozokanoch bola významným stretnutím protiosmanských vojen, ktoré prebehlo 26. až 27. augusta 1652 medzi obcami Veľké Vozokany a Malé Vozokany. Bojisko a udalosť je významná tým, že sa tu odohralo prvé víťazstvo nad Osmanmi na našom území.

V tejto bitke sa spontánne postavili dva šľachtické uhorské rody Esterházyovcov a Forgáčovcov spolu so stovkami slovenských sedliakov v celkovom počte 1 260 vojakov proti mohutnej presile 4 300 osmanských lúpežníckych bojovníkov. Po dvoch dňoch urputných bojov zostalo na bojisku vyše 800 mŕtvych moslimov, medzi nimi šesť *begov* a traja *agovia*. Kresťanské vojsko pritom stratilo len 48 mužov! Zvyšok pyšných Osmanov na čele s *begom* Mustafom sa dalo na útek.

Bitka si však vyžiadala život štyroch mladých príslušníkov rodu Esterházyovcov: 26-ročný Ladislav II., veliteľ posádky v Pápe; jeho 36-ročný bratranec František VI., kapitán pevnosti v Ďarmotách a ich ďalší dvaja bratraci 27-ročný Tomáš II. a 24-ročný Gašpar, obaja synovia Daniela Esterházyho, rodáci z Beckova. Títo mladí hrdinovia boli následne s veľkou pompou pochovaní v rodinnej hrobke krypty (dnes už) Katedrály sv. Jána Krstiteľa v Trnave.

Pamätník s bronzovou sochou leva na mieste bitky pri Velkých Vozokanoch.

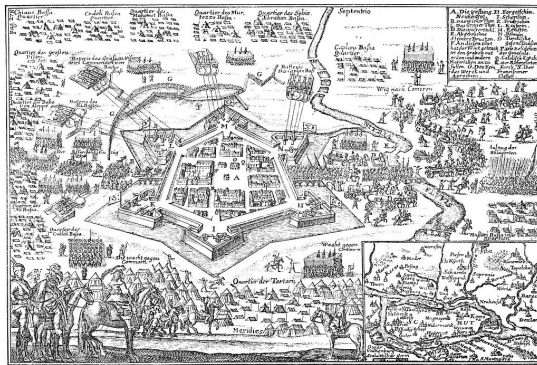
zdroj: archív autora, K. Gazdíka (FOTO autor)

Nové Zámky

Slavomír Haberajtera vo svojej práci píše, že vojenská rada na zasadnutí vo Viedni v roku 1556 vo svojej obrannej koncepcii vyzdvihla strategický význam Nových Zámok a cisár Maximilián II. sa rozhodol vybudovať z Nových Zámok moderné opevnené mesto. Stupeň dokonalosti pevnostných múrov i iných *fortifikačných* článkov v značnej miere ovplyvnil pôdorys objektu. Štvorec bol talianskymi staviteľmi nahradený šesťuholníkom. *Bastiónová fortifikácia* sa neustále zdokonaľovala a pokrok v taktike obrany opevnených miest sa dosiahol vynájdením krytej cesty, ktorá umožňovala vojsku robiť výpady do nepriateľských pozícií.

Nové Zámky tak získali pravidelný šesťuholníkový pôdorys obohnaný mohutným pásom hradieb s veľkými *bastiónmi* a širokou vodnou priekopou. Bašty a hradby boli postupne vymurovávané, avšak práce trvali, ako sa neskôr ukázalo, príliš dlho. V každom prípade získali Nové Zámky povest modernosti a nedobytnosti. Avšak tak, ako sa nepotopiteľný *Titanic* potopil, padli i „nedobytné“ Nové Zámky.

Osmanské vojská vedené veľkovezírom Ahmedom Köprülü sa teda v roku 1663 ocitli pred Novými Zámkami. Oslabená posádka po stratách pri Parkane (Štúrovo) nedokázala čeliť päťdesiatim tisícom osmanských bojovníkov útočiacim na ešte nedokončené tri bašty (nešťastnou náhodou tam aj vybuchol sklad pušného prachu vo Fridrichovej bašte, ktorý celej situácii veľmi nepomohol), a po troch týždňoch sa tri a pol tisíce mužov 25. septembra 1663 vzdalo. Pád Nových Zámkov, najsilnejšej protiosmanskej pevnosti na západe monarchie, vyvolal v celej Európe obrovské znepokojenie. Osmanská ríša po ich dobytí dosiahla najväčšie rozšírenie svojej moci v strednej Európe. Západné Slovensko tak bolo vydané napospas osmanskému rabovaniu. Nové Zámky sa podarilo oslobodiť až spojeneckým vojskám 19. augusta 1685.

Obliehanie Nových Zámkov Osmanmi v roku 1663.

zdroj: wikimedia commons

Nitra a okolie

Osmanské vojská sa dostali do blízkosti Nitry už v druhej polovici septembra roku 1530. V tom čase však na silný hrad nezaútočili, lebo chceli získať čo najviac bohatej koristi v okolitých dedinách v Nitrianskej stolici. Mnoho obcí vypálili a obyvateľov vzali do otroctva. O ich masakre detí pri Párovských Hájoch sme už písali. Práve táto udalosť spadá do roku 1530.

No Nitriansky hrad nezostal dlho bez osmanského povšimnutia. Po dobytí Nových Zámkov v roku 1663 sa Osmani zmocnili i jeho a to dokonca bez boja. Veliteľ vojsk Budínskeho *ejáletu* Sary Hüseyin paša vyrazil k Nitre začiatkom októbra. Nitra sa vzdala 13. októbra 1663 po príchode osmanského vojska k mestu. Predpokladajú sa tri dôvody, prečo sa posádka Nitrianskeho hradu vzdala bez boja. V prvom dôvode figuroval nedostatočný žold pre obrancov hradu; za druhým dôvodom stáli Habsburgovci, ktorí boli ešte zaujatí nedávnou tridsaťročnou vojnou a tretí dôvod sa týkal stavovských povstaní odbojných kniežat, pričom tie sedmohradské sa spájali s Osmanmi. Habsburgovci sa po tom všetkom skrátka nemali chuť angažovať v Uhorsku a osmanské nebezpečenstvo značne podceňovali.

V Nitre Osmani zostali do 3. mája 1664, kedy ich generál Louis Raduit de Souches, kapitán Levického hradu Štefan Koháry a ďalší velitelia vyhnali. Osmanskému pašovi sa podarilo z obklúčeného mesta prebiť so 60 vojakmi osobnej stráže. Ostatní Osmani sa vzdali za čestných podmienok. Nitriansky hrad bol kvôli bojom veľmi poškodený, de Souches chcel preto rozobrať domy Dolného mesta a hrad z tohto materiálu opraviť. Koháry a ani miestna komunita nesúhlasila, takže sa hrad musel postupne opravovať dlhšie obdobie.

Na samotnú katedrálu bol pritom žalostný pohľad. Osmani urobili zo svätých priestorov stajňu pre kone, pričom katedrála prišla aj o strechu. Jeden smutný dôkaz barbarskej osmanskej činnosti môžeme v katedrále na Nitrianskom hrade vidieť dodnes. Je ním nenápadné renesančné *pastofórium* (schránka na Sviatosť

oltárnu) vedľa biskupskej katedry, ktoré má poškodené tváre anjelov na reliéfnej výzdobe. Moslimovia majú totiž zákaz zobrazovať ľudské tváre a postavy, preto podobné umelecké diela radi ničili.

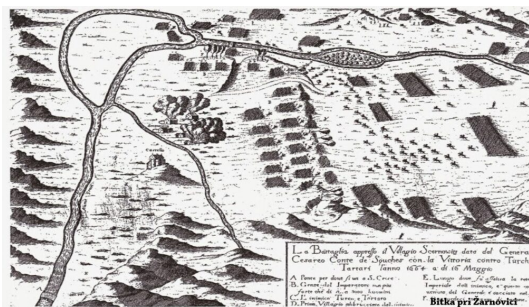
Stopy osmanskej skazy na Nitrianskom hrade.

zdroj: snímka z autorovej výučbovej prezentácie PowerPoint

O tejto ich záľube svedčí ešte jeden fragment ich skazy – reliéf z talianskeho mramoru so scénou apoštolov sv. Petra a Pavla (zo začiatku 16. storočia), ktorý bol súčasťou oltárneho obrazu Kostola sv. Petra a Pavla vo farnosti Nitra – Horné mesto. Tento reliéf bol pri obsadení Nitry Osmanmi v roku 1663 zlomený a použitý ako schod pod vežou.

Opäť Žarnovica, potom Viedeň a opäť Moháč

Po oslobodení Nitry sa de Souches ponáhlal k Leviciam, ktoré boli ešte stále v osmanských rukách. Tureckej posádke v Leviciach však prišiel na pomoc paša Mehmed Küçük s 15-tisícovým vojskom. De Souches sa preto rozhodol postúpiť na Pukanec a Žarnovicu, pri ktorej následne prešiel na pravú stranu Hrona. Obe armády, oddelené riekou Hron, prenocovali na svojich pozíciách, pričom cisárski vojaci sa ukryli v lesnom poraste za Žarnovicou. Zavčas ráno de Souches Turkov rýchlym útokom prekvapil. Jednodňový boj na lúkach medzi Žarnovicou a Hronom skončil pádom pašu, čo podnietilo Turkov k organizovanému ústupu.

Historická mapa s talianskou legendou o boji generála de Souches a víťazstve nad Osmanmi pri Žarnovici v roku 1664.

zdroj: kniha *Kľakovská dolina: od Žarnovice po Vtáčnik*, s. 48.

K veľkému zúčtovaniu s Osmanmi došlo až v bitke pri Viedni 12. septembra 1683. „Zlaté Jablko“ bolo druhýkrát pred zúrivým Turkom zachránené a s ním i západná kresťanská civilizácia. Porazená osmanská armáda sa zastavila až pri Rábe (Győr), kde sa veľkovezír Kara Mustafa paša prísnymi trestami a popravami snažil zabrániť rozkladu vojska. Odtiaľ sa potom hlavné osmanské sily stiahli do Budína.

Pretože sa dal predpokladať útok víťazných kresťanských vojsk na niektorú z najdôležitejších pevností na Dunaji – Nové Zámky, Komárno alebo Budín – Osmani začali urýchlene budovať obranu týchto pevností.

Novozámocký miestodržiteľ Ali paša, ktorý sa s časťou svojej posádky taktiež zúčastnil na výprave proti Viedni, sa v Rábe oddelil a ponáhlal sa zaistiť obranu pevnosti, ktorá mu bola zverená.

Po víťazstve kresťanov pri Parkane sa uskutočnila bitka o Ostrihom. Získanie Ostrihomu malo dôležitý význam pre oslabenie osmanskej moci na území Slovenska. Jeho dobytím bolo dovŕšené protiosmanské ťaženie roku 1683 a spojenecké vojská sa odobrali na prezimovanie.

Za zmienku ešte stojí bitka pri Nagyharsány, ktorá sa uskutočnila 12. augusta 1687 a v ktorej sa ako veliteľ jazdy vyznamenal generál Eugen Savojský. Táto bitka bola z propagandistických dôvodov pomenovaná ako druhá bitka pri Moháči, hoci skutočný Moháč bol od miesta bitky vzdialený vyše 40 km. *„Ak totiž prvá bitka pri Moháči stála pri počiatku osmanskej okupácie Uhorska, resp. hlbokého rozdelenia uhorského štátu, táto druhá bitka pri Moháči bola jedným z kľúčových momentov procesu oslobodenia od tejto okupácie, a opätovného zjednotenia a istej konsolidácie Uhorska pod vládou Habsburgovcov...“*, hodnotí význam symbolu druhého Moháča Dr. Peter Hertel na stránkach Armádneho lifestyle magazínu.

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/osmanska-okupacia-uhorska/>